

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola Žalany**

Číslo projektu: **CZ. 1.07/1.4.00/21.3210**

Téma sady: **Literatura a film pro sedmý, osmý a devátý ročník**

Název DUM: **VY_32_INOVACE_2C_19_Literární_testování_II**

Vyučovací předmět: **Český jazyk**

Název vzdělávacího materiálu: **Literární testování II**

Autor: **Mgr. Barbora Schneiderová**

Datum vytvoření: **23.6.2013**

Anotace: DUM slouží k zopakování světové literatury a k upevnění znalostí o díle a autorovi.

Očekávaný výstup: Žák zařadí ukázkou a určí autora, dokáže odpovědět alespoň na tři otázky vztahující se k ukázce a k autorovi či jeho době. Ostatní odpovědi dokáže dohledat.

Věková skupina, ročník: ZŠ, 2. stupeň

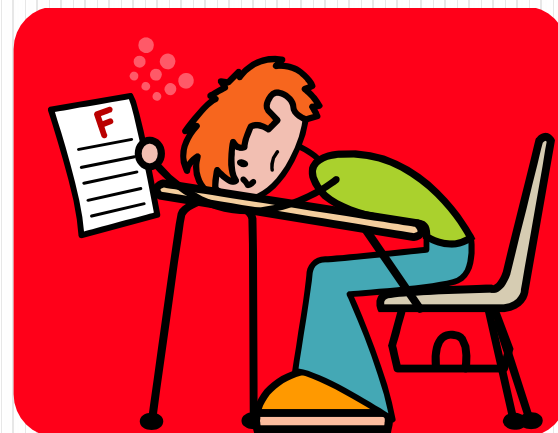
Metodické pokyny: Žáci nahlas přečtou ukázkou a určí dílo a autora. Následně odpoví na otázky vztahující se k textu a k autorovi. Na závěr provedou sebehodnocení.

Pomůcky: sešit, popřípadě internet.

Časový harmonogram: 15 minut

Literární testování II

Mgr. Barbora Schneiderová

Přečtěte si ukázkou a určete autora

V té chvíli Lucie, zrovna vášnivým pohledem políbivší drahého přítele (oči maje přivřeny a rty pootevřeny, zdál se ztracen v slastné extasi a jakoby nadnášen vděčnou radostí, pozdvihoval hlavu k oné nejvyšší Síle, kterou člověk pudově hledá vždycky nahore), užasle spatřila v červeném a zlatém okně postranní kaple usměvavou tvář té rusovlásky. A zatím co tak na ni mlčky, trnouc úžasem, pohlížela, znovu na té zvláštní tváři uviděla ten výraz zděšení a soucitu.

V témž okamžiku se silný pilíř, o nějž se opírali, pohnul a celý kostel se do základů zachvěl. Srdce zabušilo v Lucii tak, že v ní přehlušilo rachot výbuchu a křik věřících; a nemajíc kdy se bát nebo trpět, vrhla se, aby ho jako slepice svá kuřátka zakryla vlastním tělem, vrhla se na Petra, blaženě se usmívajícího při zavřených očích. Mateřským objetím si tu drahou hlavu ze všech sil přitiskla do klína a sklonila se nad Petrem, s ústy na jeho šíji, takže byli schouleni v nepatrné klubíčko.

A mohutný pilíř je naráz pohřbil pod svými sutinami.

Odpovězte na otázky

1. O jaký literární žánr se jedná?
2. V které době se příběh odehrává a jaký zabírá časový úsek?
3. Jaké národnosti je autor?
4. Jakou cenu autor získal?
5. Jaká další díla napsal?
6. Jmenuj další autory, kteří psali o válce.
7. O jakou část knihy se v ukázce jedná?
8. Co za slovesný tvar je políbivší nebo maje?

Řešení – Romain Rolland – Petr a Lucie

1. O jaký literární žánr se jedná? **Novela.**
2. V které době se příběh odehrává a jaký zabírá časový úsek? **Za první světové války. Děj této knihy začíná 30. ledna a končí o Velkém pátku 29. března 1918.**
3. Jaké národnosti je autor? **Francouz.**
4. Jakou cenu autor získal? **Nobelovu cenu.**
5. Jaká další díla napsal? **Jan Kryštof, Dobrý člověk ještě žije, Životopis Beethovena, Životopis Michelangelův, ...**
6. Jmenuj další autory, kteří psali o válce. **Hemingway, Remarque,...**
7. O jakou část knihy se v ukázce jedná? **O závěr.**
8. Co za slovesný tvar je políbivši nebo maje? **Přechodník.**

Přečtěte si ukázkou a určete autora

Chtěli jsme nahoru do skriptoria, předtím jsme ale zaskočili do kuchyně posilnit se, od rána jsme totiž nejedli. Hrnek teplého mléka mi hned zlepšil náladu. Velké ohniště na jižní straně již žhnulo jako kovárna, v peci se pekl chleba pro nastávající den. Dva pacholci tu právě skládali čtvrtky právě poražené ovce. Mezi kuchaři jsem zahlédl Salvátora, usmál se na mne svou vlčí hubou.

Všiml jsem si, že vzal z jednoho stolu zbytky drůbeže od večere a potají je dal pacholkům, kteří je se spokojeným úšklebkem ukryli ve svých kožených kazajkách. Vrchní kuchař si toho ale všiml a hned Salvátora napomenul: "Cellerarie, Cellerarie," řekl, "ty máš majetek opatství spravovat, a ne jím plýtvat!"

"Filií Dei to jsou," řekl Salvátor. "Ježíš řekl, pro mě děláte, co děláte pro tyto pueris!"

"Bratříku podělaný, uprděný minorito!" rozkřikl se na něho vrchní kuchař. "Tady nejsi mezi těmi svými žebravými mnichy! O almužnu pro dítky se postará milosrdenství opatovo!"

Salvátor se zachmuřil a velice rozhněvaně se na něho rozkřikl: "Já nejsem minoritský bratřík!

Jsem mnich sancti Benedikti! Merde a toy, bogomile posraný!"

"Bogomilka je děvka, které po nocích natrháváš prdel svým kacířským údem, prase jedno!" křičel na něho kuchař.

Salvátor honem vyváděl pacholky z kuchyně a jak šel kolem nás, ustaraně se po nás ohlédl:

"Bratře," řekl Vilémovi, "braň svůj rád, co není můj, řekni mu, že filios Francisi non hereticos esse!" Pak mi pošeptal do ucha: "Ille menteur, puah," a odplivl si na zem.

Kuchař ho rázně vystrčil z místnosti a zavřel za ním. "Bratře," řekl pak uctivě Vilémovi, "o vašem řádu a přesvatých mužích, kteří v něm jsou, jsem nechtěl říci nic špatného. Měl jsem na mysli toho falešného minoritu a falešného benediktýna, co není ani ryba ani rak.

"Vím, odkud přišel," řekl Vilém smířlivě. "Teď je ale mnich jako ty a jsi mu povinován bratrským respektem."

Odpovězte na otázky

1. O jaký literární žánr se jedná?
2. Jak se jmenuje hlavní vypravěč příběhu a jak jeho učitel?
3. Jaké romány napsal?
4. Jakou knihu svým dělením na dny román připomíná?
5. Jaké národnosti je autor?
6. Do jakého literárního směru řadíme jeho dílo?
7. Kdo hrál hlavní roli ve stejnojmenném filmu?

Řešení – Umberto Eco – Jméno růže

1. O jaký literární žánr se jedná? **Středověký filozofický detektivní román.**
2. Jak se jmenuje hlavní vypravěč příběhu a jak jeho učitel? **Adso z Melku a Vilém z Baskervillu.**
3. Jaké romány napsal? **Foucaultovo kyvadlo, Ostrov včerejšího dne...**
4. Jakou knihu svým dělením na dny román připomíná? **Dekameron.**
5. Jaké národnosti je autor? **Ital.**
6. Do jakého literárního směru řadíme jeho dílo? **Postmodernismus.**
7. Kdo hrál hlavní roli ve stejnojmenném filmu? **Sean Connery.**

Přečtěte si ukázkou a určete autora

Byl to démonický smích – tichý, potlačovaný a hluboký – a jako by se ozýval těsně u klíčové dírky ve dveřích mého pokoje. Ležela jsem hlavou blízko dveří a v první chvíli jsem myslela, že ten strašidelný smích slyším těsně u postele – takřka těsně u hlavy. Zdvihla jsem ji a rozhlédla jsem se, ale nic jsem neviděla: když jsem upírala oči do tmy, ozval se ten nepřirozený smích znovu, a rozpoznala jsem, že je až za dveřmi. Zprvu mi napadlo, že bych měla vstát a připevnit petici kolíkem, ale pak jsem raději zase vzkřikla: "Kdo je tam?" Venku něco zachroptělo a zaúpělo. Za chvíli jsem slyšela, jak se po galerii vzdalují kroky směrem ke schodům do druhého patra; nedávno tam vsadili dveře, aby se přístup ke schodům mohl zavírat; slyšela jsem, jak se ty dveře otevřely a zavřely, a zas všechno utichlo. "Nebyla to Lada Poolová? Copak je posedlá d'áblem?" napadlo mě. Nemohla jsem už zůstat sama: musela jsem vstát a jít k paní Fairfaxové. Honem jsem na sebe naházela šaty a přehodila jsem si šátek; odsunula jsem roztřesenou rukou petlici a otevřela jsem dveře. Na galerii před mým pokojem stála na rohoži zapálená svíčka. To mě překvapilo, ale ještě víc jsem žasla nad tím, že na galerii bylo jako v mlze, jako by tam bylo plno kouře. Rozhlédla jsem se vpravo i vlevo, abych se přesvědčila, odkud ty modravé kotoučky dýmu unikají, ucítila jsem ostrý zápach a uvědomila jsem si, že někde hoří.

Něco vrzlo a uviděla jsem dokořán otevřené dveře - byly to dveře do pokoje pana Rochester a vyhrnul se z nich hustý kouř.

Už jsem si na paní Fairfaxovou ani nevzpomněla, ani na Ladu Poolovou a její smích – v mžiku jsem byla v tom pokoji. Kolem postele šlehaly ohnivé jazyky – závěsy byly v jednom ohni. V žáru a dusivém dýmu tam ležel pan Rochester nehybně v hlubokém spánku.

Odpovězte na otázky

1. Kdo zapálil místnost s panem Rochesterem?
2. Co se mu stane po pozdějším požáru?
3. Jak se jmenuje jeho schovanka?
4. Jaké je povolání hlavní hrdinky?
5. Jak se jmenují sestry autorky, které se také staly spisovatelkami?
6. Jaké národnosti je autorka?
7. Co bylo její první dílo?
8. Jak se jmenuje slavný román její sestry?

Řešení – Ch. Brontëová – Jana Eyrová

1. Kdo zapálil místnost s panem Rochesterem? **Jeho šílená žena.**
2. Co se mu stane po pozdějším požáru? **Přijde o ruku a o zrak.**
3. Jak se jmenuje jeho schovanka? **Adélka.**
4. Jaké je povolání hlavní hrdinky? **Učitelka, vychovatelka.**
5. Jak se jmenují sestry autorky, které se také staly spisovatelkami? **Anne a Emily.**
6. Jaké národnosti je autorka? **Angličanka.**
7. Co bylo její první dílo? **Básnická sbírka, kterou napsala se svými sestrami a vydali ji pod mužskými jmény.**
8. Jak se jmenuje slavný román její sestry? **Na větrné hůrce.**

Zdroje

Pokud není uvedeno jinak, autorem textu je Mgr. Barbora Schneiderová.

Rolland, R.: Petr a Lucie. Práce ROH, Praha 1985

Brontëová, Ch. : Jana Eyrová, Mladá Fronta, Praha 1968

Eco, U. : Jméno růže, Český klub, Praha 2007

Použitý software: MS Windows XP, Microsoft Office Power Point 2010

Galerie MS Office, www.office.microsoft.com